[Ankara il Qahir arasnda mnasibtlrin donmas; zlzl diplomatiyasndan azad ticart qdr]

Misir v Trkiy arasnda uzun mddtdir davam Misirin xarici ilr naziri Sameh kri, son 10 ild grnmmi bir sfrd, bu lknin cnubunda ba vern zlzldn zrr kmi hali il hmrylik nmayi etdirmk n Trkiynin .cnubunda yerln Adana hrin sfr etdi

AranNews - Misir v Türkiy arasnda uzun müddtdir davam edn fikir ayrlnn son aylarda sngim lamtlri görünür. Misirin xarici ilr naziri Sameh ükri, son 10 ild görünmmi bir sfrd, bu ölknin cnubunda ba vern zlzldn zrr çkmi hali il hmrylik nümayi etdirmk üçün Türkiynin cnubunda yerln Adana hrin sfr etdi. ükri Misir-Türkiy laqlrinin vvlki sviyyy qaytarlmasnn v iki ölknin ortaq maraqlarna uyun inkiaf etdirilmsinin vacibliyini vurulad. Hmçinin türkiyli hmkar Mövlud Çavuolu Ankara il Qahir arasnda laqlrin inkiafn hr iki trfin xeyrin hesab .etdi

Zlzl diplomatiyas

Sameh ükrinin sfrindn txminn 3 ay vvl, Qtrd keçiriln Dünya Çempionatnn açl zaman Misir prezidenti bdülfttah l-Sisi Türkiy prezidenti Rcb Tayyib rdoanla görüdü. Son flaktli zlzldn sonra Sisi Türkiy prezidenti il telefon dannda hadis il bal basal verdi. Daha sonra Misirin Ba naziri Mustafa Madbuli 15 fevral 2023-cü ild Qahird bir qrup türkiyli i adamn qbul edrk, planladrlan 500 milyon dollarlq investisiyalar müzakir etdi. Qeyd edk ki, Misir bir çox dövlt irktlrini özlldirir v Türkiy d Fars körfzi ölklrinin .böyük srmaylri il yana, bu prosesd sas rol oynaya bilr

Tbii ki, Misir Ankaraya doru son addmnn dadc zlzllrdn sonra hmrylik nümayi etdirmk olduunu açqlad. Buna gör d Qahir Ankaraya 6 humanitar yardm karvan göndrdi. Ona gör d bu flakt iki trf arasnda yaranm vziyytdn çxmaq v “zlzl diplomatiyas” vasitsil münasibtlrini inkiaf etdirmk üçün bir fürst oldu. Adanaya, daha sonra is Mersin limanna sfri zaman ükri türkiyli hmkar il keçirdiyi mtbuat konfransnda dedi: “Türkiyy sfrimiz dostluq v hmrylik mesajdr. Bu, böyük ;facidir, lakin biz bacardmz qdr n yax kild davam etdircyik.&rdquo

Ccedil;avuolu, hmçinin Misirin Türkiynin zlzldn zrr çkmi& insanlara humanitar yardm göndrmk tbbüsü il çx edn ilk ölklrdn olduunu ifad edrk dedi: “Bu yardmlar rzaq, geyim, tibbi v ;mnzil avadanlqlar daxil olmaqla 520 ton hddinddir.&rdquo

Ccedil;avuolu jurnalistlr açqlamasnda rdoan v Sisinin çox& güman ki, tezlikl yenidn görücyini bildirrk dedi: “Danqlar zaman, glckd qarlql görülri müzakir etdik. Xarici ilr nazirlrinin müavinlri iki df görüdülr v bu da faydal oldu. Bizim danqlarmzdan sonra iki prezident Türkiyd v ya Misird görü bilr. Misirl laqlrimizd yeni shiflr açrq v ükrinin sfri çox ;hmiyytli v mnaldr.&rdquo

Türkiyli nazir vurulad ki, dostluq v qardalq hssas zamanlarda özünü göstrir v Misir hökumti v xalq bu facid

Türkiynin dost v qarda olduunu göstrdi. Misir Aralq dnizi regionu, rb dünyas, slam dünyas, Flstin v Afrika üçün önmli ölkdir. Misirin güclü olmas hammzn marandadr. minm ki, biz laqlri güclndirmk üçün birlikd .çalacaq

Misirl Türkiy münasibtlrind 10 illik donma

Misir v Türkiy arasnda diplomatik laqlr 2013-cü ild o vaxtk müdafi naziri bdülfttah s-Sisinin rdoan v dalt v nkiaf Partiyasnn dstyini alan keçmi prezident Mhmmd Mursini devirmsindn sonra ksildi. Hrbi çevrilidn sonra Türkiy prezidenti dflrl byan etmidi ki, Sisi kimi biri il “heç vaxt” laqlr qurmayacaq. Bununla bel, 2022-ci ilin noyabrnda ndoneziyada keçiriln G20 sammitini trk etdikdn sonra rdoan Qahir il münasibtlri “sfrdan” brpa etmy hazr olduunu bildirdi. Çavuolu 2022-ci ilin noyabrnda demidi ki, Türkiynin yaxn .aylarda Misir sfir tyin etmsi mümkündür
ükrinin Türkiyy son sfri göstrir ki, Ankara v Qahir aralarndak münasibtlri normalladrmaq niyytinddirlr v hr iki trfin Türkiynin Misir müxaliftin ev sahibliyi etmsi, dniz srhdlrinin delimitasiyas il bal mübahislr, Türkiy il Liviya arasnda razlama v digr ilrl bal bir .çox mübahislri hll etmk üçün ortaq istyi var
Ouml;tn il Doha Qahir il Ankara arasnda münasibtlrin normallamas& üçün vasitçi kimi çx edib. Türkiy d grginliyi sfra endirmk mqsdi il Misirl münasibtlri daha geni diplomatik yol çrçivsind yaxladrmaq istyini gizltmir. Hans ki, bu siyast Sudiyy rbistan, B v digr ölklrl fikir ayrlqlarna son qoyma bacard v hazrda Qahirnin .müttfiqi hesab edilir
ki il yaxn grginlikdn sonra Liviya mslsi v regional mübahislrin azalmas sbbindn Türkiy Qtrl birlikd bölg ölklri il münasibtlri normalladrmaa balad v yava-yava münasibtlri brpa etmyi bacard. B, Sudiyy rbistan v sionist rejim il münasibtlrin normallamas da bu çrçivddir. Amma Misir mslsind bu proses problemlrl üzlib v bu gün qdr sfirlrin yenidn mübadilsi v ya yüksk sviyyli siyasi .görülrin keçirilmsi formasnda real irlilyi ld olunmayb

qtisadiyyatn hmiyyti

Misir v Türkiy suda v quruda strateji v mühüm mövqey malikdir. Türkiy Asiyan Avropa il birldirir, stanbul boazna nzart edir v Aralq dnizi il Qara dnizlri birldirir. Misir Afrikan Asiya il birldirir, Süvey kanalna nzart edir v Aralq dnizi il Qrmz dnizlri birldirir. Bu o demkdir ki, iki ölk bu v ya digr kild beynlxalq ticart xtlrin nzart edir. Bu üstünlüklr onlar beynlxalq ticart sahsind mühüm aktyora çevirir. Ona gör d, xüsusil Aralq dnizinin rqind dniz srhdlrinin delimitasiyas mslsind onlar arasnda yaxnln yaradlmasnn onlarn iqtisadi v strateji mnafelrin uyun olaca übhsizdir. Misir v Türkiy arasnda siyasi grginliy baxmayaraq, iki ölk arasnda iqtisadi v ticart laqlri son bir neç ild hmiyytli drcd inkiaf edib. Bzi iqtisadçilar Türkiynin Misir investisiyasn 15 milyard dollara çatdracan v ticart .mliyyatlarnn hcmini hr il 20 milyard dollara çatdrmasn gözlyir
Qeyd edk ki, Türkiy il Misir 2005-ci ild azad ticart sazii imzalayb v 2007-ci

قدرت گرفته از پرتال شمس - ITShams.ir

ild onun icra edilmsi il iki ölk arasnda ticartin ümumi hcmi 2007-2020-ci illr arasnda txminn üç df artb v 4,42 milyard dollardan .11,14 milyard dollara çatb
Tbii ki, bu azad razlama Qahir il Ankara arasnda 2013-cü ildn sonrak siyasi böhrandan sa çxd. Mütxssislrin fikrinc, bu, iki ölknin iqtisadiyyat siyastdn ayrmaq v ya siyasti iqtisadiyyat qapsndan, htta “zlzl diplomatiyas” obyektivindn islah etmk bacarn .göstrir